

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

หนังสือจากรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
ถึงข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๙

เรียน ข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

ผมขออ้างถึงแถลงการณ์สิ้นสุดภารกิจของนาย Tom Andrews ผู้เสนอรายงานพิเศษ
แห่งสหประชาชาติว่าด้วยสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในกัมพูชา ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ภายหลัง
การเยือนกัมพูชาอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ ๒๐-๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙ และขอเรียน ดังนี้

๑. ไทยตระหนักดีว่า แถลงการณ์สิ้นสุดภารกิจของผู้เสนอรายงานพิเศษฯ เป็นส่วนหนึ่ง
ของแนวทางการดำเนินงานของกลไกพิเศษ อย่างไรก็ตาม ไทยรู้สึกผิดหวังอย่างยิ่งต่อความน่าเชื่อถือ
และการแสดงความรับผิดชอบของการรายงานดังกล่าว ซึ่งกล่าวหาไทยในหลายประการ ทั้งที่แถลงการณ์ฯ
ควรมุ่งเน้นเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในกัมพูชาเป็นหลัก

ไทยเห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวเป็นการกระทำเกินกว่าขอบเขตของอาณัติที่ได้รับ
มอบหมายจากคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ นอกจากนี้ ไทยรู้สึกผิดหวังที่ผู้เสนอรายงานพิเศษฯ
ไม่ได้เปิดโอกาสและให้เวลาแก่ไทยอย่างเพียงพอในการนำเสนอข้อเท็จจริงและมุมมอง ก่อนการเผยแพร่
แถลงการณ์ฯ และการจัดการแถลงข่าว ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลที่บิดเบือนหลายประการ โดยปราศจาก
การตรวจสอบอย่างรอบด้าน

การดำเนินการดังกล่าวยังขัดต่อประมวลจริยธรรมสำหรับกลไกพิเศษและผู้ถืออาณัติ
ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ซึ่งกำหนดให้ผู้ถืออาณัติปฏิบัติหน้าที่ตามอาณัติ
ของตน โดยยึดมั่นในการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม การปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นมืออาชีพ การหาหรืออย่าง
สร้างสรรค์ และการประเมินข้อเท็จจริงอย่างเป็นกลางบนพื้นฐานของมาตรฐานสิทธิมนุษยชนที่ได้รับ
การยอมรับในระดับสากล

แท้จริงแล้ว ไทยได้ให้ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องต่อสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชน
แห่งสหประชาชาติผ่านช่องทางที่มีอยู่อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งรวมถึงการมีหนังสือถึงสำนักงานของท่าน การกล่าว
ถ้อยแถลงต่อคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ รวมทั้งการจัดทำคำชี้แจงต่อข้อร้องเรียนต่าง ๆ
เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๙

การที่รายงานดังกล่าวไม่ได้พิจารณาข้อเท็จจริงและมุมมองจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย
อย่างรอบด้าน ส่งผลให้แถลงการณ์ฯ เบี่ยงเบนไปจากหลักความเป็นกลาง ความเที่ยงธรรม และการยึดถือ
ข้อเท็จจริงเป็นหลัก รวมถึงอาณัติของกลไกพิเศษ ทั้งนี้ ประเด็นที่น่าห่วงกังวลยิ่งไปกว่านั้น คือ การที่แถลงการณ์
ดังกล่าวได้ถูกนำไปปลุกกระแสเพื่อแสวงประโยชน์ทางการเมืองโดยฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๒. ตามที่ท่านน่าจะรับทราบดีจากการหารือระหว่างกันที่นครเจนีวา ซึ่งผมได้แจ้งไปแล้วว่า ความขัดแย้งระหว่างไทยกับกัมพูชาและผลกระทบที่เกิดขึ้นไม่ได้เริ่มต้นจากไทย หากแต่เริ่มจากการที่กัมพูชา โจมตีเป้าหมายพลเรือนและโรงพยาบาลในไทยโดยปราศจากการยั่วยุและไม่เลือกเป้าหมายเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ส่งผลให้พลเรือนไทยเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บ และยังทำให้ประชาชนหลายแสนคน ต้องอพยพออกจากบ้านเรือนของตน

ประเด็นเหล่านี้ไม่ได้รับการสะท้อนในแถลงการณ์ฯ หากแต่กลับนำเสนอข้อเท็จจริงและ สถิติที่บิดเบือนหลายประการ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้ออกแถลงการณ์ในเรื่องนี้แล้ว ตามที่แนบมาพร้อมนี้ เพื่อโปรดทราบ

๓. นับตั้งแต่ความขัดแย้งระหว่างไทยกับกัมพูชาเริ่มต้นขึ้น ไทยได้ให้ความร่วมมือกับกลไก พิเศษและผู้ถืออำนาจของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติอย่างต่อเนื่อง โดยไทยคาดหวังว่า กลไกพิเศษจะตอบสนองความร่วมมือดังกล่าวในลักษณะเดียวกัน

เป็นที่น่าเสียดายที่แนวทางการดำเนินงานของกลไกพิเศษข้างต้นยังมีข้อบกพร่อง อย่างมากในด้านความเป็นมืออาชีพและความเที่ยงธรรม โดยไม่ได้คำนึงถึงข้อเท็จจริงและมุมมองที่เกี่ยวข้อง ของทุกฝ่ายอย่างรอบด้านและสมดุล ก่อนการเผยแพร่แถลงการณ์ฯ ต่อสาธารณชน การดำเนินการดังกล่าว ไม่ได้ให้เกียรติแก่ไทยในฐานะประเทศที่เกี่ยวข้อง และยังเสี่ยงต่อการเปิดช่องทางให้อาณัติของกลไกพิเศษ ถูกนำไปใช้ประโยชน์เพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมือง

ในฐานะสมาชิกคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ไทยยังคงมุ่งมั่นที่จะให้ ความร่วมมือกับสำนักงานของท่านและกลไกพิเศษของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติต่อไป

* * * * *